

— **Колькі вам трэба было сабраць гістарычнага матэрыялу, каб напісаць «Вырвіча»?**

— Калі я напісала першую кнігу серыі, вырашыла скласці спіс крыніц, дзе брала інфармацыю для рамана, — у выніку кіннула на двухсотай. Письменнік — як сарока: звівае гняздо і цягне ў яго ўсё бліскача. Гэты працэс адбываецца пастаянна, хоць патрошку, але пішу я кожны дзень і кожны дзень нешта чытаю, удакладняю. Мае кнігі — не навуковыя манаграфіі, нават жанр «Авантур», каб у мяне ніхто не кінупа пантофлем, гучыць як прыгодніцка-фантазмагарычны рамана. Тым не менш праўдападобнасць я захоўваю — думаю, менавіта таму некаторыя шукаюць у энцыклапедыях звесткі аб Пранцішу Вырвічу і Баўтрамею Лёдніку, упэўненыя, што яны — рэальныя персанажы.

— **Ці можам мы шукаць у XVIII стагоддзі беларускую ідэнтычнасць?**

— Мы павінны гэта рабіць і ўвогуле працаваць над стварэннем беларускага нацыянальнага міфа, у які, на маю думку, абавязкова павінны ўваходзіць Беларусь рыцарская, Беларусь шляхецкая эпохі ВКЛ, Беларусь інсургенцкая — гэта часы польска-беларуска-літоўскіх паўстанняў з цэлым пантэонам герояў-патрыётаў, і Беларусь рэпрэсаваная 1920-30-х гадоў, часоў «Узвышша» і «Маладняка». У нашай гісторыі шмат пасіянарыяў, пра якіх можна пісаць раманы і здымаць серыялы, даволі герояў з беларускімі адметнасцямі і мухамі ў галаве, і я паслядоўна ўвасабляю гэтыя свае ідэі. Серыя пра Вырвіча таксама працуе на беларускі нацыянальны міф, я ўпэўнена, і фільм, нягледзячы на некаторыя недахопы, будзе на яго працаваць. Ужо на перадапаказе людзі выходзілі з глядзельнай залы са здзіўленнем, што Беларусь была такая і ў Беларусі было такое.

— **А якія гэта беларускія адметнасці і мужы ў галаве?**

— Мы — у цэнтры Еўропы, на яе скрыжаваннях, на сутычцы культур, пра што яшчэ Ігнат Абдзіраловіч пісаў. У маім раманае чоченька прасочваецца, што Беларусь мультыканфесійная і мультынацыянальная: у ім дзейнічаюць людзі розных канфесій — я паказваю складаны ўзаемаадносінны паміж імі — і людзі розных нацыянальнасцяў. Напрыклад, адным з персанажаў, такім носьбітам мудрасці, з'яўляецца аптэкар-яўрэй Лейба. Культурная разнастайнасць сфарміравала ментальнасць беларуса: праслаўтаў талерантнасць мае не толькі адмоўны сэнс, маўляў, «еще мяне мужы з камарамі», як пісаў Уладзімір Караткевіч, але і станоўчы. Лёднік неяк агучвае словы Вальтэра: «Я не згодны ні з адным вашым словам, але гатовы памерці за ваша права яго гаварыць». Беларускае мястэчка — гэта касцёл, царква, сінагога і мячэць, і ўсе жыхары выходзяць гандляваць і святкаваць на адзін пляц.

— **Ці будзе ў фільма «Авантуры Пранціша Вырвіча» працяг?**

— Карціну варта ўбачыць ужо толькі для таго, каб паглядзець, як у ёй сыгралі нашы акцёры. Ролю Лейбы выканаў народны артыст Аляксандр Ткачонак — у адной сцэне яго дапытваюць, дзе Лёднік, і ён з такой хітрацюца кажа: «А вось гэтага ніхто не ведае». З'яўленне другога фільма будзе залежыць ад поспеху першага, але сцэнарый ужо існуе, і гэтым разам я напісала яго сама.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Не важна, якой чалавек канфесіі ці нацыянальнасці: калі ён жыве на гэтым месцы і гатовы яго абараняць, ён належыць народу, роўна як усе іншыя.

— **А як было з патрыятызмам у XVIII стагоддзі?**

— Было. Называлі сябе па-рознаму — русінамі ці ліцвінамі, але супольнасць была, была Беларусь, беларуская мова гучала напоўніцу, і магнаты ёй карысталіся. Лухта, што князі не маюць дачынення да Беларусі: мы маем права на ўсё, што тут адбывалася, і на ўсіх людзей, якія тут жылі і працавалі, і нам трэба сцвярджаць гэтак права, збіраць і ствараць нацыянальны міф. І князі, і рыцары, і дамы, і шляхта, і простыя людзі — усё тут было, і не хадзілі беларусы ў лапцях. У фільме персанажаў у лапцях няма — нават простыя беларусы ў той час насілі скураныя абутак, які называўся поршніямі.

— **У сферы беларускай літаратуры вы вядомы аўтар — ці значыць гэта, што літаратурай вы можаце сябе забяспечыць?**

— Я вас прашу, літаратура сёння амаль нікога не забяспечвае, а письменнік каў, якія могуць жыць за кошт сваіх кніг, не можа быць шмат у прынтцыпе. Гэтак трэба адразу скарыцца і ні на што не разлічваць, інакш, пакуль будзеш чакаць, што прыйдуць-дадуць, нічога не зробіш. Калі я бярэў нешта пісаць, то з устаноўкай, што гэта трэба толькі мне і яно можа трапіць «у стол», хоць, канешне, усё жыццё чакаю, што змагу нідзе не працаваць, а толькі пісаць мастацкія творы.

— **Па вашых адчуваннях, наколькі шырокае чытацкае кола ў беларускамоўнай літаратуры?**

— Кола чытацкай літаратуры, складанейшай за масавую, ніколі не будзе шырокае. У маім раманае «Сутарэнні Ромула» дзейнічае культура беларускіх пісьменнікаў, ён падпісвае кніжкі, слухае пахвалы, а ўрэшце кажа: «Я ведаю, што мае чытачы могуць змясціцца на адной канале». Ідучы ў літаратуру, трэба адразу разумець, што фанаты на вуліцы да цябе кідацца не будуць. Беларускае культура ўвогуле заўсёды стваралася высілкамі купкі энтузіястаў. Я пабачыла шмат цудоўных праектаў, зробленых за бясплатна, і людзі, гатовыя на такую працу, чамусьці не пераводзяцца.

— **Ці будзе ў фільма «Авантуры Пранціша Вырвіча» працяг?**

— Карціну варта ўбачыць ужо толькі для таго, каб паглядзець, як у ёй сыгралі нашы акцёры. Ролю Лейбы выканаў народны артыст Аляксандр Ткачонак — у адной сцэне яго дапытваюць, дзе Лёднік, і ён з такой хітрацюца кажа: «А вось гэтага ніхто не ведае». З'яўленне другога фільма будзе залежыць ад поспеху першага, але сцэнарый ужо існуе, і гэтым разам я напісала яго сама.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Кінакрокі

ПЕРАВЕСНАВАЦЬ

Беларускі фестываль прадставіць тры нацыянальныя прэм'еры

Чарговы кінафэст BelarusDocs, падчас якога можна на адмысловай платформе глядзець кіно анлайн, пройдзе з 7 да 13 красавіка і за гэты тыдзень пакажа сем беларускіх дакументальных фільмаў. Падзея адбудзецца ўжо трэці раз — папярэднія праходзілі ў 2016 і 2018 гадах, — але сёлета праз сітуацыю з каранавірусам прыйдзеца асабліва дарэчы. Трэці BelarusDocs да таго ж не толькі пакажа кіно, але і ўручыць нефармальны «Прыз глядацкіх сімпатый», у вызначэнні якога можа паўдзельнічаць кожны глядач.

Кадр з фільма «Дэбют».

Ініцыятыва варта яшчэ і таму, што становіцца адной з нямногіх магчымасцяў беларусам убачыць айчыныя дакументальныя карціны, а сучаснае з такім запытам даводзіцца часта: док робіць сабе славу на міжнародных пляцоўках, атрымлівае прызы на замежных кінафестывалях і ўрэшце адлюстроўвае нашу рэчаіснасць, але амаль што недаступны звычайнаму глядачу.

Анлайн-кінафестываль разгорнецца на платформе belarusdocs.com: кожны твораць чатыры гадзіны тыдня тут будзе даступны адзін фільм з праграмы. Некаторыя з іх ужо маюць фестывальны лёс, але будуць і нацыянальныя прэм'еры.

Часткай праграмы, напрыклад, стала стужка «Дэбют» **Настассі Мірашнічэнка**, якая летась была вылучана на суісканне «Оскар» ад Беларусі і трапіла ў шорт-ліст прэміі. Прэм'ера фільма ў свой час адбылася на амстэрдамскім кінафестывале IDFA, што лічыцца дакументальнымі «Канамі». Гэта апавед пра тэатр у жа-

ночай папраўчай калоніі, які паралельна з рэпетыцыямі спектакля засяроджваецца на некалькіх гераях і расказвае, як жанчыны перажываюць зняволенне — як яны працуюць, гадуць у турме дзіця альбо чакаюць спаткання з малым, што застаўся на волі. Апроч даволі ўспамінае старых пра гартае мінулае, іх стрыманую камунікацыю паміж сабой і непазбежнае затуханне.

Апроч больш-менш вядомых беларускаму глядачу стужак на BelarusDocs адбудуцца тры нацыянальныя прэм'еры карцін, кожная з якіх належыць масцітаму беларускаму дакументалісту і знятая на студыі «Летапіс» «Беларусьфільма».

У праграму ўключаны нядаўні док **Галіны Адамовіч «Лебедзі»**, што адлюстроўвае трэшавую работу хуткай дапамогі ў Светлагорску. Камера без літасці і паслабленай штодзённа патрабуецца дапамога ўрача. Няпростое, а часам агіднае відовішча на прыкладзе светлагорскай

спрыяюць, здавалася б, немагчымым рэчам.

У праграме кінафестывалу ёсць яшчэ два фільмы, раней ужо дэманстраваныя ў Беларусі. Цікаваць, па-першае, мусіць выклікаць «**Цар гары» Андрэя Куцілы**, зняты рэжысёрам яшчэ да яго вялікіх перамог з карцінамі «Стрыптыз і вайна» і Summa. Даволі каверзны фільм расказвае пра маладую сям'ю з малымі дзецьмі, што пераехала ў вёску з жаданнем займацца натуральнай гаспадаркай, але была хутка вымушана кінупа гэтую ідэю з-за бесперапынных бюракратычных працэдур і штрафаў.

Па-другое, на BelarusDocs можна пагузіцца ў медытацыю-назіральную работу «**Перазімаваць» Евы-Кцярыны Махавай**, дзе паказаны сезонны прытулак для старых людзей: на зіму яны пакідаюць свае адзінкі-кія вясковыя хаты і едуць у месца, уласна такую ж хату, дзе нехта можа пра іх паклапаціцца. Дні праходзяць няспешна і марудна, а камера тым часам выхоплівае ўспаміны старых пра гартае мінулае, іх стрыманую камунікацыю паміж сабой і непазбежнае затуханне.

Апроч больш-менш вядомых беларускаму глядачу стужак на BelarusDocs адбудуцца тры нацыянальныя прэм'еры карцін, кожная з якіх належыць масцітаму беларускаму дакументалісту і знятая на студыі «Летапіс» «Беларусьфільма».

У праграму ўключаны нядаўні док **Галіны Адамовіч «Лебедзі»**, што адлюстроўвае трэшавую работу хуткай дапамогі ў Светлагорску. Камера без літасці і паслабленай штодзённа патрабуецца дапамога ўрача. Няпростое, а часам агіднае відовішча на прыкладзе светлагорскай

«хуткай» — назва фільма адсылае да рабочага пазыўнога — пакажа, што ў рэальнасці можа азначаць клятва Гіпакрата.

Традыцыйная для нашай дакументалістыкі тэма вёскі мудрагеліста ўвасобілася ў фактурным фільме «**Полацкі вальс» Вольгі Дашук** пра вясковага гарманіста і кампазітара Васіля Граноўскага. Ён піша музыку па замовы, кіруе мясцовым хорам бабулек, возіць іх на выступленні і ўвогуле займаецца бурнай дзейнасцю ў даволі пашарпаным асяроддзі — і ў выніку сапраўды «робіць» фільм Вольгі Дашук. Цікавы сам па сабе герой становіцца правадніком у неналаджаныя, але сімпатычныя вясковыя будні, тут жа можна будзе пачуць музыку яго аўтарства.

Нарэшце, BelarusDocs пакажа зусім свежую карціну «**Фальклор і жыццё» Юрыя Цімафеева** — шэраг узноўленых акцёрамі нацыянальных рытуалаў і абрадаў. Фільм атрымаўся даволі гарэзлівы, бо беларускія традыцыі маюць справу і з фаласамі, і з аголенасцю, і са свабоднымі поглядамі на шлюб. Рознага кшталту рэканструкцыі мінулага, знятыя Юрыем Цімафеевым паэтычна і метафарычна, утвараюць яркае відовішча, з якога апроч іншага можна і пасмяяцца.

Фестываль з'яўляецца некамерцыйным праектам, таму яго можна падтрымаць на краўдфандынгавай пляцоўцы «Талака». За час двух мінулых «беларусдоксаў» чатырнаццаць праграмных фільмаў былі прагледжаны больш за дзевяць тысяч разоў у пяцідзесяці сямі краінах свету.

Для таго каб стаць сябрам журы, што прызначае Прыз глядацкіх сімпатый, трэба быць знаёмым з усімі сямю ўдзельнікамі праграмы.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Открытый аукцион №03/20 по продаже офисного помещения по адресу: г. Минск, ул. Ваупшасова, 10

Организатор аукциона	ООО «Реалконсалтинг», адрес: ул. Пономаренко 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, Республика Беларусь, тел./факс: + 375 (17) 256-61-35				
Аукцион состоится 22.04.2020 в 11.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701. Продавец – ООО «Астра-Лизинг»					
№ лота	Предмет аукциона	Местонахождение	Площадь, кв. м	Начальная цена продажи долл. США с учетом НДС, *	Сумма задатка по лоту, руб.
1	Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708127289 (назначение – административное помещение, наименование – административное помещение). ОФИС	г. Минск, ул. Ваупшасова, 10-15А	69,1	45 710	6 000
<i>* расчеты за приобретаемое имущество производятся в белорусских рублях по курсу НБ РБ на дату заключения договора купли-продажи</i>					
Порядок проведения и выбора победителя	Открытый аукцион на повышение начальной цены проводится с шагом аукциона в размере 5 процентов от начальной стоимости предмета аукциона. Победителем объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае, когда в аукцион примет участие один участник либо на аукцион явится один участник (далее – единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, с его согласия				
Прием заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8. Последний день приема заявлений: 17.04.2020 до 17.00				
Задаток	Для участия в аукционе необходимо внести задаток (задатки) в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких лотов – задаток вносится для каждого из предметов аукциона). Банковские реквизиты: - для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях Организатору аукциона на расчетный счет BY70SLAN30124358100130000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22; - для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на следующие счета: в доллар США (USD) – расчетный счет BY28SLAN30124358150210000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22. Получатель платежа: ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068. Назначение платежа: «Задаток согласно извещению о проведении аукциона № 03/20 по лоту № 1»				
Затраты	Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукциона № 03/20. Победитель аукциона (единственный участник) обязан перечислить на текущий (расчетный) счет Организатора сумму затрат на организацию и проведение аукциона в белорусских рублях в течение 3 рабочих дней со дня его проведения				
1. Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику сумма внесенного задатка учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключенному по результатам аукциона. Участникам, не выигравшим аукцион, единственному участнику, не согласившемуся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. 2. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона. 3. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона – в течение 20 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи – в течение 30 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке.					
КОНТАКТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАТОРА АУКЦИОНА: + 375 (17) 256-61-35, + 375 (25) 549-86-22, Игорь Садливский, auction@expertiza.by Более подробную информацию и фото по объекту возможно увидеть, посетив страницу http://www.expertiza.by					